

10 OKTOBER 2016 - DE WERELT IN LUNTEREN

Studiedag

Gerontopsychiatrie in het verpleeghuis*

- * STUDIEDAG VOOR ZORGPROFESSIONALS, MANAGERS EN BELEIDSMAKERS
- * OMGAAN MET AGRESSIEF EN MANIPULEREND GEDRAG
- * BENADERINGSTECHNIEKEN
- * STRUCTUUR EN EEN VEILIGE WOONOMGEVING
- * ONDERSTEUNEN VAN HET ZORGTEAM

**Kom
samen!**

*Ontvang
10% korting*

INSCHRIJVEN: WWW.STUDIEARENA.NL

Organisatie:

**Studie*
Arena**

Geaccrediteerd door:

 kwaliteitsregister
verpleegkundigen & verzorgenden

Verpleegkundig Specialisten Register®
Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde

Registerplein

Een thuis bieden voor ouderen met psychiatrische problemen

De ouderenzorg is volop in beweging. Eén van de ontwikkelingen is dat steeds meer ouderen met chronische psychiatrische problemen, zoals psychotische, stemmings- en angststoornissen worden opgenomen in een verpleeghuis. Deze problemen kunnen vroeg in het leven van de cliënt zijn ontstaan maar ook op latere leeftijd. De vraag is of deze soms uitgesproken persoonlijkheden wel thuis horen op een afdeling psychogeriatricie, vooral omdat er vaak sprake is van moeilijk begripbaar en hanteerbaar gedrag. Een buitengewoon ingewikkelde doelgroep voor zowel de zorgverleners als de managers en beleidsmakers.

Door de verschillen in psychiatrische en persoonlijke problematiek, is het moeilijk om algemene ondersteuning en zorg te organiseren. Zorg voor deze kwetsbare doelgroep vraagt dan ook om een heel andere benaderingswijze dan voor bewoners met bijvoorbeeld dementie of een somatische aandoening. Hoe bied je deze mensen goede zorg, structuur en een veilige woonomgeving? Hoe ga je om met wanhoop, achterdocht, agressie of manipulerend gedrag? Hoe zorg je tegelijkertijd als manager en beleidsmaker dat het team goed is toegerust om deze complexe zorg het hoofd te bieden?

Deze en vele andere vragen komen aan bod tijdens de landelijke studiedag Gerontopsychiatrie in het verpleeghuis. Het programma biedt zowel voor zorgprofessionals als voor managers en beleidsmakers inzicht en kennis, waarbij de deelnemers vooral worden uitgedaagd om van elkaar te leren.

Gastprekers:

Tafelgasten:

Gerke de Boer

Gerben Bergsma

Bert Renkema

Leny van Dalen

Jan Coolen

Deze studiedag levert veel kennis en inzichten op over hoe de organisatie van en de zorg voor deze groep kwetsbare ouderen verbeterd kan worden.

Kom samen! En ontvang **10% korting** op de totale factuur.

Voor aanmelding of meer informatie: WWW.STUDIEARENA.NL

PROGRAMMA

09:30 UUR

Opening plenair ochtendprogramma

Dagvoorzitter: Jeroen Meeder, directeur StudieArena

09:45 UUR

'Die past hier niet'

Waar hebben we het eigenlijk over bij de gerontopsychiatrische cliënt: neurologie, psychogeriatric, (ouderen)psychiatrie, ouderdom, een combinatie van al dit ongemak, of gewoon... pech aan het einde van het leven? Op basis van gesprekken met bewoners, hun familie en o.a. medewerkers van het verpleeghuis Nieuw Toutenburg, met meer dan 60 gerontopsychiatrische bewoners, heeft Gerke de Boer een boek geschreven over Gerontopsychiatrie in het verpleeghuis, getiteld 'Die past hier niet'. Gerke schetst aan de hand van dit boek zijn visie op deze snel groeiende en buitengewoon ingewikkelde doelgroep.

Gerke de Boer, voormalig verpleegkundige en auteur 'Die past hier niet'

10:00 UUR

Tafeldiscussie - Gerontopsychiatrie in het verpleeghuis

Het bieden van een goede woonomgeving en zorg voor ouderen met een psychiatrisch ziektebeeld in het verpleeghuis stelt zowel het management als de zorgprofessionals voor diverse uitdagingen. Hoe ontwikkelt deze doelgroep zich in aantal en wat betekent dat voor de toekomstige verpleeghuiszorg? Horen deze bewoners op een reguliere afdeling thuis of juist niet? Wat maakt de zorg voor deze complexe doelgroep nu zo anders?

Naar analogie van het tv-programma College Tour gaan wij in gesprek met inspirerende gastsprekers over hun visie op de gerontopsychiatrie. Interviews, discussie en korte filmpjes wisselen elkaar af. Uiteraard worden de deelnemers ook uitgedaagd een actieve bijdrage te leveren aan de discussie.

Tafelgasten:

Bert Renkema, locatiemanager Nieuw Toutenburg Noorderbreedte

Leny van Dalen, psychiater, gezinstherapeut en geneesheer-directeur Stichting Geriant

Jan Coolen, voormalig directeur zorgondersteuning Cordaan en adviseur/coördinator Zorgverzekeraars Nederland

Interviewers: Gerke de Boer en Jeroen Meeder

11:00 UUR

Koffie-/theepauze

11:30 UUR

Gerontopsychiatrisch gedrag in beeld

Het is voor betrokkenen niet makkelijk om met het soms manipulatieve en/of agressieve gedrag van de gerontopsychiatrische bewoners om te gaan. Goed observeren en duiden van het gedrag is essentieel om hier multidisciplinair op in te kunnen spelen. Aan de hand van actuele casuïstiek en filmmateriaal neemt Gerben Bergsma je mee in een boeiende gedachtewisseling. Welk gedrag zie je, hoe interpreteer je dit en wat is jouw reactie hierop?

Gerben Bergsma, zelfstandig adviseur, verpleegkundig expert GGZ en CCE-consulent

12:15 UUR

Lunchpauze en gelegenheid tot netwerken

13:15 UUR

SESSIE 1 EN 2 * Maak een keuze uit:

* **Uitdagingen voor de managers en beleidsmakers**

* **Uitdagingen voor de zorgprofessionals**

15:45 UUR

Gerontopsychiatrie is teamsport

Hoe kunnen we gezamenlijk de zorg voor deze kwetsbare ouderen verbeteren? Tijdens de subsessies hebben de zorgprofessionals, managers en beleidsmakers voor elkaar een advies en een opdracht geformuleerd. In de afronding van de studiedag wisselen wij tips en adviezen uit, waar je de volgende dag praktisch mee aan de slag kunt. Ook worden de uitkomsten van de monitor Gerontopsychiatrie gepresenteerd.

16:30 UUR

Borrel en gelegenheid tot netwerken

SESSIE 1

Uitdagingen voor de managers en beleidsmakers

Als manager of beleidsmaker kan het een uitdaging zijn goed in te spelen op de steeds groter wordende doelgroep gerontopsychiatrische bewoners.

Tijdens dit programmaonderdeel ga je onder leiding van een aantal experts op zoek naar antwoorden op vragen als:

- Hoe richt je het verpleeghuis in met het oog op het toenemende aantal gerontopsychiatrische bewoners?
- Hoe wordt de financiering geregeld?
- Is het mogelijk en nodig samenwerking tot stand te brengen tussen de GGZ en de zorg in het verpleeghuis?
- Kies je ervoor deze cliëntgroep te scheiden van de overige bewoners of juist niet?
- Hoe zorg je ervoor dat de zorgverleners en het team voldoende zijn gefaciliteerd deze complexe zorg te bieden?
- Aan het eind van de sessie formuleren we gezamenlijk enkele aandachtspunten voor de zorgverleners. Deze worden besproken in het plenaire slotprogramma.

Bert Renkema, locatiemanager Nieuw Toutenburg Noorderbreedte, Jan Coolen, voormalig directeur zorgondersteuning Cordaan en adviseur/coördinator Zorgverzekeraars Nederland en Bernadette Willemse, psycholoog en hoofd programma Ouderen Trimbos-instituut/NKOP

SESSIE 2

Uitdagingen voor de zorgprofessionals

Als zorgprofessional is de zorg voor de gerontopsychiatrische bewoner niet eenvoudig. Het aantal cliënten met een psychiatrische aandoening in verpleeg- en verzorgingshuizen neemt toe. Deze groep bewoners vertoont meer manipulerend, claimend of theatraal gedrag en is daardoor vaak op een negatieve manier sfeerbepalend in de woongroepen. Aan de hand van voorbeelden leer je hoe je deze cliënten een goed leven biedt en hoe je tegelijkertijd een prettige werk- en leefomgeving creëert voor jezelf en de overige bewoners.

Gerke de Boer en Gerben Bergsma nemen je aan de hand en gaan in deze sessie aan de slag met de volgende thema's:

- Achtergrond van het psychiatrische gedrag, waarbij ook wordt gekeken naar multiproblematiek bij mensen met somatische klachten of een dementie.
- Benaderingstechnieken, hoe kan je omgaan met dit gedrag? Hoe ga je bijvoorbeeld om met bewoners die jouw zwakke plekken weten te vinden? Met extreem angstige of psychotische bewoners?
- Hoe zorg je ervoor dat jij en je team het volhoudt? Hoe ga je om met je eigen emoties die deze bewoners kunnen oproepen?
- Hoe bied je een veilige, gestructureerde woonomgeving?
- Aan het eind van de sessie formuleren we gezamenlijk enkele aandachtspunten voor de managers en beleidsmakers. Deze worden besproken in het plenaire slotprogramma.

Gerke de Boer, voormalig verpleegkundige en auteur 'Die past hier niet' en Gerben Bergsma, zelfstandig adviseur, verpleegkundig expert GGZ en CCE-consulent

Ook interessant voor jou:

Landelijk Congres

Muziek, een waardevol instrument in de Zorg*

26 SEPTEMBER 2016 - AKOESTICUM IN EDE

Muziek is niet weg te denken uit ons leven. Luisteren naar muziek geeft een bijzondere beleving, het roept emoties op en brengt mensen in contact. Prof. dr. Erik Scherder heeft aangetoond dat muziek een positief effect heeft op de verbindingen tussen gebieden in de hersenen; taalgebieden, het geheugen, het bewegingscentrum en gebieden waar betekenis wordt gegeven aan zintuiglijke prikkels.

Zo krijgen mensen met diepgevorderde dementie door het luisteren naar muziek herinneringen terug. Kinderen met autisme leren zich door muziek beter te uiten in hun gedrag en emotie. Mensen die een herseninfarct hebben gehad, kunnen door muziektherapie hun spraak leren verbeteren. Doordat muziek positieve gevoelens oproept, kan het ondersteunen bij stressvolle momenten in de dagelijkse zorg. Ook in het ziekenhuis wordt muziek ingezet als middel tegen pijn, stress en angst, bijvoorbeeld ter voorbereiding op een operatie. En zo zijn er nog veel meer voorbeelden te noemen. Alle reden om vaker muziek in te zetten als hulpmiddel in de zorg.

'Muziek raakt iets aan, waar een ziekte als dementie geen vat op heeft.'

Tijdens de **herhaling van het zeer succesvolle landelijk congres Muziek, een waardevol instrument in de Zorg** komen de uiteenlopende positieve effecten uitgebreid aan bod. Zo schenkt **Artur Jaschke**, onderzoeker klinische neuro-musicologie en promovendus bij Prof.dr. Erik Scherder, aandacht aan de werking van het brein in relatie tot muziek. **Prof.dr. Hans Jeekel**, emiritus hoogleraar Chirurgie, vertelt over de eerste onderzoeken en praktijk ervaringen van muziek als medicijn in het ziekenhuis. **Hanne Deneire**, componist uit Vlaanderen, licht het Belgische project 'De stem van ons geheugen' toe over contact maken met mensen met dementie.

Naast inspirerende plenaire lezingen krijg je veel praktische tips hoe je zelf muziek kunt toepassen binnen je eigen werk. Het congres vindt plaats op **26 september 2016** in het **Akoesticum** in Ede.

Voor aanmelding of meer informatie: WWW.STUDIEARENA.NL

ALGEMENE INFORMATIE

INFORMATIE

Datum: maandag 10 oktober 2016
Locatie: De Werelt in Lunteren
Deelnamekosten: € 295,- p.p.*

Kom samen, meld je collega(s) gelijktijdig aan en ontvang 10% korting op het totale factuurbedrag!

* De deelnamekosten zijn inclusief (digitaal) naslagwerk, lunch, koffie/thee, netwerkbordel en excl. 21% BTW.

DOELGROEP

- * Verpleegkundigen, verzorgenden en begeleiders
- * Verpleegkundig specialisten
- * Gedragsdeskundigen, SPV-ers en SPH-ers
- * Activiteitenbegeleiders en medewerkers dagbehandeling
- * Zorg- en locatiemanagers
- * Zorgcoördinatoren en afdelingshoofden
- * Beleidsmedewerkers en bestuurders
- * Maatschappelijk werkers, geestelijk verzorgers, ouderenadviseurs en welzijnscoaches
- * (Beginnend) specialisten ouderengeneeskunde, GZ-psychologen en psychogerontologen
- * Medewerkers van kennisinstututen en brancheorganisaties
- * Docenten en opleidingscoördinatoren
- * Medewerkers kennisinstututen en brancheorganisaties

TWITTER

@studiearena - #studiearena

Twitter over en tijdens de studiedag door gebruik te maken van #studiearena. Deel je persoonlijke mening, tips en ervaringen als het gaat om 'Gerontopsychiatrie in het verpleeghuis'.

INSCHRIJVEN

Aanmelden kan via: www.studiearena.nl.

Na inschrijving ontvang je per e-mail een bevestiging van de aanmelding, inclusief programma, factuur en routebeschrijving.

Praat mee over dit thema op Twitter en Facebook: #studiearena

ANNULERINGSVOORWAARDEN

Deelname kan je tot 4 weken voor de studiedag schriftelijk annuleren bij StudieArena. Wij berekenen dan € 45,- (excl. BTW) administratiekosten. Na deze datum is het volledige bedrag verschuldigd. Een collega kan je uiteraard zonder bijkomende kosten vervangen.

ACCREDITATIE

Voor deze studiedag is accreditatie aangevraagd bij:

- * **V&VN** (Kwaliteitsregister verpleegkundigen en verzorgenden)
- * **Accreditatiebureau Verpleegkundig Specialisten Register**
- * **Registerplein** (Beroepsregister van agogische en maatschappelijk werkers)
  - *Vrije Ruimte Agogen*
  - *Vrije Ruimte Maatschappelijk Werk*

Volg actueel overzicht en toegekende aantal accreditatiepunten op www.studiearena.nl.

Verpleegkundig Specialisten Register®
Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde

kwaliteitsregister
verpleegkundigen & verzorgenden

Registerplein

CONGRESAGENDA

26 SEPTEMBER

Landelijk Congres

Muziek, een waardevol instrument in de Zorg

14 OKTOBER

Training

Een andere Dementie in Muziek

NOVEMBER

Landelijk Congres

Voeding en Dementie

NOVEMBER

Congresparade

Waar sta jij in de zorg?

INSCHRIJVEN: WWW.STUDIEARENA.NL

Studie* Arena

CONTACT

StudieArena - Postbus 3289, 3760 DG Soest
Tel. 035 - 539 4005, info@studiearena.nl